

KADERWET IS SLECHTS BEGIN VAN NIEUW FREQUENTIEBELEID

Het nieuwe frequentiebeleid moet flexibeler worden en ruimte scheppen voor innovatie. Erg concreet wordt dat nog niet in het voorstel voor een nieuwe kaderwet.

HET IS DRUK IN DE NEDERLANDSE ETHER.

Draadloze communicatie wordt voor tal van doeleinden gebruikt. Naast bekende commerciële toepassingen als de FM-radio en mobiele telefonie maken bijvoorbeeld ook de hulp- en veiligheidsdiensten gebruik van het radiospectrum, evenals defensie en de scheepvaart- en luchtvaartverkeersbegeleiding. Daarnaast zijn er wetenschappelijke toepassingen als radio-astronomie, meteorologie en klimaatonderzoek.

De overheid bemoeit zich intensief met het verdelen van de beschikbare frequenties. 'Het voorkomen van interferentie, een eerlijke en transparante toedeling van frequenties in geval van schaarste en efficiënt gebruik van (schaarse) frequenties zijn belangrijke overwegingen om het gebruik van frequenties in het algemeen aan een vergunning te binden,' meldt het Nationaal Frequentieplan, de basis voor het huidige beleid, hierover.

De ontwikkelingen staan daarbij niet stil. Allerlei nieuwe toepassingen leggen een steeds groter beslag op de beschikbare ruimte. Zo werden eerder dit jaar nog de rechten geveild voor het gebruik van de 2,6 gigahertz-band voor supersnel mobiel internet. En het kabinet zet in op een overgang van de FM-radio naar digitale Tdab-radio, omdat daarmee de frequentieruimte efficiënter kan worden benut.

KEURSLIJF

De overheid zint al lang op manieren om haar doelstellingen beter te verwezenlijken. Een evaluatie uit 2004 liet zien dat een aantal zaken beter kan. Zo klaagden commerciële omroepen dat ze te veel voor de licenties betaalden, waarbij ze bovendien te veel in een keurslijf werden gedwongen met bepaalde 'formats' voor uitzendingen. De evaluatie mondde uit in de Nota Frequentiebeleid 2005, die weer leidde tot het wetsvoorstel dat de Tweede Kamer binnenkort zal bespreken. 'Flexibilisering' is het toverwoord in de plannen. 'Voorbeelden van flexibilisering zijn verruiming van bestemmingen, medegebruik van frequenties, vergunningvrijheid waar mogelijk, het terugdringen van voorschriften en beperkingen aan vergunningen, vereenvoudiging van bestemmings- en verdelingsprocedures en meer ruimte voor verhandelbaarheid van ver-

gunningen,' schrijft de verantwoordelijke minister Van der Hoeven van Economische Zaken.

Maar de spectrumgebruikers moeten vooral niet te vroeg juichen. 'Dit wetsvoorstel maakt, als kaderwet, de uitvoering van deze beleidsvoornemens weliswaar mogelijk, maar deze worden niet onmiddellijk door de inwerkingtreding ervan geëffectueerd,' merkt de minister ter nuancering op. Allerlei concrete zaken moeten dan ook nog worden ingevuld in lagere regelgeving.

In de schriftelijke behandeling van het voorstel dringt vooral de VVD aan op haast. De partij heeft 'marktbreed een sterke oproep gehoord om tot een krachtig en eenduidig uitgiftebeleid van frequenties te komen'. Dit zou ook al mogelijk zijn op basis van de huidige wet- en regelgeving. 'Er is geen enkele reden (juridisch noch beleidsmatig) om de noodzakelijke duidelijkheid, die moet uitmonden in een helder uitgiftebeleid, te laten wachten op de invoering van dit wetsvoorstel.'

GEZOND

Wat het voorstel wél concreet regelt, is de interne gang van zaken rond het uitgiftebeleid bij de overheid. Zo hoeft een wijziging van het Nationaal Frequentieplan, dat een eigen plaats krijgt in de Mediawet, straks niet meer door de voltallige ministerraad te worden beoordeeld. Alleen de minister van EZ gaat hier in de toekomst over.

Uitgerekend Van der Hoevens eigen partij, het CDA, is daarmee niet gelukkig. 'Het gaat immers ook om het garanderen van een divers en pluriform radioaanbod en een gezonde radiomarkt. Dat is in de ogen van deze leden in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van en voor de minis-

ter van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,' vermeldt het Kamerverslag.

De SP plaatst bovendien een kritische kanttekening bij de innovatieprikkel van het meer flexibele beleid uit moeten gaan. 'Vanuit het veld wordt niet voor niets gevraagd om, behalve de nodige flexibiliteit, ook de nodige zekerheid en een lange termijnvisie. Het ontbreken van die visie en zekerheid kan op haar beurt innovatie in de kiem smoren en investeringen onderdrukken.'

De schaarse frequentieruimte in Nederland wordt onder andere gebruikt voor wetenschappelijke doeleinden, zoals in het geval van de hier afgebeelde radiotelescopen in het Drentse Westerbork. De apparaten worden ingezet voor sterrenkundige waarnemingen.

Radiotelescopen in het Drentse Westerbork
(bron: Herman Brinkman)